

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Cseberből vederbe.

Pécs, 1897. november 26.

Az egész világ megbotránkozik a bécsi parlamenti anarkia szertelenségei fölött, mindenki elítéli azt a féktelen erőszakot, a mely lehetlenné tesz minden tanácskozást s valóságos vérengző verekedéssel helyettesíti a vitatkozást.

Különös dolog azonban, hogy mindegyik megbotránkozás, mindezek a lesújtó ítéletek csupán az obstruáló német pártokat érik, a parlamenti szabadságot bilincsekbe verő erőszakos rendszabályok, a népképviselők jogait egyszerűen konfiskáló elnöki furfang kegyelmet nyernek a dolgokat távolról szemlélők ítélőszéke előtt.

Pedig a verekedésben kitörő parlamenti anarkiát voltaképpen azok a furfangos elnöki fogások idézik fel, a melyeknek célja az ellenzék obstrukcióját minden áron, a parlamenti szabályok lábba tiprásával is, legyűrni s hatástalanná tenni.

A Reichsrath tegnapi ülésében is a parlamentáris legegység követelményeit arculesapó ilyen elnöki csíny idézte fel azt a tettlegességgé fajult ellenzéki támadást, a mely az ülés tovább folytatását lehetlenné tette. Falkenheim gróf egy indítványt terjesztett elő, melynek már a megtétele is törvénysértő volt, mert az csak a házszabályok módosítása iránt már előterjesztett javaslat tárgyalásával kapcsolatosan

lett volna előterjeszhető. A nagy zajban természetesen senki sem hallotta, mit tartalmaz Falkenheim indítványa s az elnök a nélkül, hogy azt megvitatás alá bocsájtotta volna, elfogadottnak jelentette ki. Ennek a határozatnak az alapján akarja magának az elnök vindikálni a jogot, hogy bármely képviselőt a parlamenti tanácskozásból kizárhasson.

Hát parlamentáris dolog egy senki által meg nem értett indítványnak vita nélkül való határozattá emelése s ezzel az elnöki mindenhatóságnak abszolút hatalommal való életbeléptetése? Nem természetes dolog-e, hogy a végsőig elkéseredett ellenzék látva, mikép a parlamentáriszmus lényegében gyökerező szólásszabadsága törvénytelen módon lesz elkobozva, nem elégszik meg a hatástalannak bizonyult vitatkozás fegyvereivel s erőszak ellen erőszakot alkalmaz s igazi barikád harcban ugratja ki helyéről az elnököt, hogy törvénytelenül kicsalt jogosítványát ellenük ne fordíthassa.

Igy áll elő a parlamenti anarkia, a melyért egyik fél sem hárihatja a felelősséget a másikra, mert mind a kettő egyformán bűös annak előidézésében. Olyan határozatoknak a hozatala, milyen a tegnapi volt, époly kevéssé tarthat igényt arra, hogy parlamentárisnak tartassék, mint az az ökölharc, amely ilyen határozatoknak érvényesülését erőszakkal akadályozza meg.

S kérjük, mire való mindez a halatlan erőszakoskodás, a mely a parlamentet nemcsak az utszéli csapszék színvonalára süllyeszti alá, de valóságos csatatérre változtatja át? Hisz beszélni utóvégre is minden képviselőnek szabad, azért küldik őket oda választóik; de ettől a jogtól Badeni kormánya meg akarja fosztani az ellenzékét, mert akkor nem lenne képes a kiegyezési provizoriumot a záros határidőre alkotmányos uton (!) szállítani,

Meg kell tehát a parlamentet alkotmányos jogától fosztani, hogy a provizoriumot az alkotmányosság hamis mázával bevonni lehessen s így fentartható legyen az a közösügyes állapot, a melyet mindakét közösségre kényszerített fél már egyformán megutált.

Nálunk is csak azok lelkesülnek érte, a kik hasznát látják, a legtöbbben csak kényszerűségből hajolnak meg előtte, az osztrákok meg nyíltan ütnek pártot ellene: miért erőszakolják azt a két államra, a melyeknek állítólag szabad elhatározási joguk van ügyeiket úgy intézni, a mint azt jónak látják?

De a hol az alkotmányosság olyan hazugság, mint nálunk és Ausztriában, ott idővel ennek a hazug szabadságnak üres formái is elfajulnak s felmondják a szolgálatot.

Ausztriában már tényleg a teljes abszolutizmus uralkodik, mert a parlamen-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Irodalom és politika.*)

— Előszó-féle. —

Egy hírlapírói banketten gondolom, Rákosi Jenő fejtegette, hogy Magyarországon a politika és irodalom kölcsönösen termékenyítették meg egymást, hol az egyik a másikat, hol a másik az egyiket és csak azt nem lehet tudni, melyikük volt a nő és melyikük a férfi.

Valóságosan úgy volt, mintha házastársak lennének, hatva egymásra és támogatva egymást. Statusférjak, a közélet kimagasló alakjai állottak össze, hogy egy-egy irodalmi munkát kinyomathassanak; ha maguk nem tehettek, fogtak valami szürke, gazdag embert, annak csak egy intés kellett. A nagylátásuak lelkesedtek az irodalom emelésén, a rövidlátásuak pedig engedelmessékedtek az okosoknak. Milyen tiszteletre méltó szamaraink voltak régente!

A politika és irodalom egy ugyanazon kemencében sült azon egy tüznél. Kölcsey csinált politikát és írt verseket. A verseibe politikát kevert, a politikájába poezist. Vörösmarthy Mihály együtt vitatkozott Deák Ferencsel, ki délutánonkint ott szitta kabanoszait egy kar-

székben a Ráth Mór könyves boltjában, lesve a megjelenő új könyveket.

Tudvalevő róla, hogy minden kis verset elolvasott azzal az indokolással:

— Mégis kíváncsi vagyok, mit mondhat valaki nyolc sorban, a mely alá oda írja a nevét.

Kegyetlen és merész kritikus volt különben s egyszer olyas valamit nem talált szépségnek, a mire kárörvendve jegyzé meg Bonis Samu:

— No azt pedig Shakespeare írta, urambátyám.

Deák rámondult nagy flegmával:

— A patkány se szép, Samu fiam, pedig az uristen teremtette.

Gróf Széchenyi István esze, bár nagy államférfiu volt, bizonyos poetai intuicióval volt megpatkolva és sokkal hivebben írta le a forradalmat negyvennyolc előtt, hogy miképen fog jönni, mint a hogy leírta negyvennyolc után után Horváth Mihály, hogy miképen jött. Csodálatosan volt akkor a politikus és író megalkotva, ugyszólván egy anyagból, mint az akkori hatos és huszas, mindenikben volt réz is, ezüst is, csak hogy az egyikben az ezüst a tulnyomó, a másikban a réz.

Báró Kemény Zsigmond délelőtt a miniszterekkel konferált, vacsora előtt vezércikket írt, vacsora után regényt — és mégis okos embernek tartotta mindenki, még a kortesnóta

is: »Habár poros a kabátja — Deák Ferenc a barátja.«

A piros bársony székben ült báró Eötvös József s egy-egy nagy beszédet elmondván, mikor lecsillapodott az éljenzaj, kigyult arca felvette hétköznapi sápadtságát, feje lankadtan lehanyatlott, homlokára sugarak szálltak, megrengő kék szeme elsiklott messze a képviselők feje fölé. Azaz, hogy nem is volt ott képviselői fej. Egy fúrge tündér nyomban eltakarította előle a honatyákat s lombos, susogó fákat hozott helyettük patakokkal, virágokkal. Néha idegesen nyult a ceruzájához . . . s öreg képviselőknél láttam emlékül eltett költeményembriókat, melyeket a papírjain találtak:

»Tavalyi fám gyümölcsöt hozza már . . .«

Hiszen a miniszter után ma is találni néha ott felejtett fragmentumot, de az most ilyenforma:

Majláth püspök által felfüggesztett professzor ügyében felelni.

* * *

Vagy husz év mult el s az irodalom és politika nincs többé közösségben. Elváltak asztaltól, ágytól. Az ágy az irodalomnak jutott, hánykolódik benne, sem elaludni nem tud, sem ébren lenni; a terített asztal a politikának jutott; erőlködik is rajta, hogy fölfordítsa. De nemcsak elváltak, kezdik egymást lenézni kölcsönösen.

Az író politikusok kivesztek, azaz vannak még írók bent a parlamentben, de azokat

*) Mutatvány a Singer és Wolfner cég kiadásában megjelent Mikszáth-féle 1898-iki Almanachból.

tarizmus formaságait is sutba dobták már s kimondták, hogy a kiegyezés meghoszszabbítását a parlamentnek elfogadnia kell, még pedig záros határidőre, ha másképp nem, a tanácskozási rend teljes felforgatásával, a szólásszabadság elkobzásával, elnöki erőszakkal és furfanggal.

Az ellenzéknek végletekig menő elszántságát látva, nem hisszük ugyan, hogy mindez sikerülni fog, de feltéve a hihetlent, hogy a provizoriumot is képes lenne Abrahamovitz ur határozattá emelni, mint tegnap a Falkenheim-féle indítványt: vajjon hiszi-e Bánffy báró, hogy ezt a magyar közjogi ellenzék ölbe rakott kézzel elfogadja alkotmányos uton létrejött egyezségnek?

Mi bizonyosak vagyunk benne, hogy az osztrák parlamenti államcsíny sikerülte esetére a parlamenti anarkia a magyar képviselőházba költöznék át, mert a magyar ellenzék nem tűrné el, hogy a törvényhozást úgy kijátszassák, a mint ez esetben kijátszani akarnák; a kiegyezés tehát cseberből vederbe kerülne.

A magyar törvényhozás a kiegyezési provizoriumot törvényben ahhoz a feltételhez kötötte, hogy azt Ausztria is alkotmányos uton fogadja el, már pedig alkotmányos elfogadásnak azt semmi szín alatt sem tekinthetjük, ha Abrahamovitz ur a törvényes szabályok félredobásával, a vitának furfangos és erőszakos elnyomásával, önkényüleg jelenti ki a provizoriumot elfogadottnak.

Ez esetben a magyar közjogi ellenzék kész a végsőig menő obstrukcióra, nem olyanra, milyen a 16-ik §. elleni tárgyi-lagos vita volt, s ebben az elkeseredett küzdelemben hasztalan lesz a klotür ördögének a falra festése: ez az obstrukció meg fogja törni Bánffy uralmát, mert a fufang és erőszak imparlamentáris fegyverei ellenében jogosult minden védelmi eszköz, legyen annak használata rendes viszonyok között még oly elvetendő; a vég-

idegen, excentrikus lényeknek tekintik, mint a hogy veszik például Trencsénben a vadon nőtt szőlőtökét. Trencsénben az csak disznóvénny . . . Mit keres itt? Gyümölcsöt nem hozhat, nem neki való a talaj.

De viszont az írók is úgy veszik a politikát, mint az énekes madarak a diófát. Rászállanak, mert csalogató leeresztett szárnyakkal pihenni gallyain, de tudják, hogy kigőzöl-gése ártalmas a hangjuknak.

Legjobban lehetett megfigyelni e különös változást Jókain. Husz év előtt őt is úgy vetették, mint kiváló politikust, mert nagy író. Beszédei roppant hatást keltettek, a Terézvárosban egy hatalmas minisztert buktatott meg, zászlóit diadalmasan lehetett volna végig hordozni az ország minden kerületében.

S mi történt husz év után?

Husz év után mindenki azzal állt elő, hogy Jókai nem ért a politikához.

Lehet, hogy nem is értett hozzá, de ezt minduntalan szemére vetették, üldözték vele, ujjal mutogattak rá: »Nem ért a politikához, nem ért, nem ért.« Mintha folytonos szemrehányást tennének neki azért a nyomorult mandátumért: »Itt van és nem ért a politikához.«

És ott volt Dankó Pál is, Urbanovszky is és ott voltak százan és százan és azoknak senki se tett szemrehányást, azok mind értettek a politikához, mert nem nyomta leket az a dehonestáló körülmény, hogy egy

szükség esete igazolja a legkétségbeesettebbet is.

Már pedig a végszükség esete beáll, mihelyt állami függetlenségünket a hatvanhetes törvény egyetlen biztosítéka, mindkét fél alkotmányos szabadsága nélkül továbbra is feláldozni készülnek.

Hirek.

Pécs, 1897 november 26.

Ha az asszony kíváncsi.

Két éve már, hogy a bájos Fridából asszonyka lett, Gáspár felesége. Megjegyzem, hogy szerelmi házasság volt, de istenem, két év — és a szép asszony már-már kezdett unatkozni, mikor egyedül ült a kandalló mellett.

Ó, most nagy társaság van jelen a zsúrján; ott van a szép Hegyiné, meg a bankár folyton fiatalodó felesége, (azt mondják, hogy azóta fiatalodik, mióta olyan vig életet él), azután ott van egy pár fejlett leány, kiknek egyike örökös menyasszonyjelölt, de aki, — nagyon valószínű — sohasem fogja meglátni az ígért földjét. Ott van az estélyek és bálók ünnepe, Alice, ki olyan bravurt csinált, hogy férjével, a kapitánnyal folytatott öt hónapi együttélés után elszöktette magát a hozzájuk járó hadnagy ural. S voltak mások, férfiak is, s ott volt közöttük a hadnagy ur, de a kapitány is.

A kapitány orrát egy csinos, alapos vágás diszíté, s ha valaki szembe nézett vele, hát okvetlen azt hitte az illető, hogy a kapitány urnak iker orrai vannak. Ezt a csodát a hadnagy ur tette vele, kivel a szöktetés után egy kis olympusi játékot kellett rendeznie, amugy felső utasításra is.

A párbaj után a hadnagyot áthelyezték az ezredből s a kapitány kibékült vele e szavak kíséretében:

— A becsületnek elég van téve, pajtás, örök hálával tartozom, hogy elszöktetted a feleségemet. Most már vedd nyakadra a hitelezőit is.

Azóta a kapitány Gáspárnéhoz mindgyakrabban járt. A szalmaözevegycske egy pár hónapig turbékolt hadnagyával s csak mikor kimondták a válást, adta ki az utat lovagjának. De azért nem maradt lovag nélkül.

gyönyörűséges könyvtárt irtak össze Magyarországnak.

Szomorú dolog ez és rejtélyes. Az ember tündöve kutat, kérdez. Mi okozta a távolodást? Kiben van a hiba? Mikor kezdődött és mik voltak a fázisai? Meddig fog tartani és mi lehetne az orvossága?

* * *

Egy este e fölötti töprengésemben aludtam el. Almomban szétnyílt a fal és egy sárkány bontakozott ki belőle. (Gyakran álmodom sárkánnyal.)

— Ha már annyira érdekel a téma, — szól hozzám a sárkány, — mért nem kérdezed meg a haza bölcsét.

— A haza bölcsét? feleltem csodálkozva. — hiszen ő meghalt és nem felelhet.

A sárkány megrázta mind a hét fejét,

— Ő megvan, — mondá titokzatosan.

— És hol található?

— Szép asszonyok ujjában laknak a lelkek.

Ejh, bolond egy álom! gondoltam magamban a mikor fölébredtem. De megvallom, némileg megragadott és nem ment ki eszem-ből, a mit a sárkány mondott, hogy az elhalt lelkek szép asszonyok ujjában laknak: nem is olyan rossz izlés ott lakni rózsaszín körömmel fedett házikóban.

Lám, a vén kujonnak, a sárkánynak, milyen ötletei vannak! Nyilván ez ette a szü-

Tehát sokan voltak Gáspárnál s csak ő nem volt a sok között. A miniszterium Dombóvárra küldte valami fegyelmi vizsgálatra (Bocsásson meg a város, hogy ép reá akasztom a fegyelmit!)

Az asszonyi hűtlenségről, esküszegésről folyt a csevegés. Gáspár felesége mohón hallgatta a különböző véleményeket, melyek utolsóját a hadnagyocska mondta, különösen hangsúlyozva minden szót:

— Én butának és banálisnak tartok minden asszonyt, ki urát, ha nem szereti, meg nem csalja.

Gáspár felesége piros lett, mint a pipacs, lesütötte szemét, s mert a faluról került városba, azt hitte, hogy most mindenki buta s banális asszonynak, libának tartja őt.

És a hadnagyocska győzelme könnyű volt. Reggel megérkezett a férj (nem tudom, mikor jön a vonat Dombóvárról) és reggel elutazott a szökő pár Cirkvenicába. (Nem tudom mikor megy a vonat ide, de azt tudom, hogy erre a fürdőre rálér a reklám.)

Gáspár kétségbe volt esve, először a szobában szaladgált, mint a bolond, majd egyik barátjától a másikhoz, végre a kapitány besugta neki:

— Pajtás, Cirkvenicába mentek.

És Gáspár csakugyan ott találta a szerelmeseket. A szerelmesek azonban nem voltak szerelmesek. Este érkezett meg a férj s ennek dacára a nőt egyedül találta. Ott zokogott a földre borulva s kiáltozott ég felé emelt kezekkel.

— Minek is mentem vele! Hogy menjek haza. S szegény Gáspárom most mit csinál! Óh jaj nekem!

Gáspár meg volt hatva, hogy feleségét ilyen állapotban találta; kitérta karját s reszkető hangon szólt:

— Itt vagyok lelkem, édes Fridám.

Az asszony kitérta karjait s . . . de már igazán későn van, hagyjuk magára a boldog házaspárt . . .

* * *

Az asszony persze elbeszélte a férjének, hogy már a vasuton is elfogta a kétségbeesés s nem eresztette magához a hadnagyot. A mint pedig a fürdőhelyre értek, rögtön irt, hogy ha meg tud bocsájtani, jöjjön érte. Térdén állva esdekel, ne haragudjon reá, s ne hagyja meghalni, hanem szabadítsa meg a csábító karjaiból. (Attól ugyan mindig eléggé távol volt.)

zeket abban a bizonyos fekete posztóval bevont mesebeli városban . . .

Es ime, rá néhány napra a véletlen olyan társaságba vitt, a hol a spiritismussal mulattak. Az egész esztendőt dominálta nálunk ez a divat, kivált a hosszú téli estéken. A szalonokban kezdtek fade-ak lenni az élők, hát oda kellett invitálni a halottakat. Jámbor pénzváltó, ha egy ezüst forintos kerül a kezébe, forgasd meg kegyelettel, mert királyok, költők és államférfiak lelke szaladt rajta keresztül . . .

Egy ezüst forintos engedelmesen mozgott és szaladgált ide-oda két ideges asszonyka szép ujjá alatt a körbe állított abécén. A lelkek pedig jöttek-mentek és feleltek a hűledező asszonykáknak, mint a diákok.

Jöttek tarkán, XIV. Lajos, Jeanette D'Arc és egy egy agyonvert kecskeméti juhászbojtár. Az asszonyok pedig sikongattak, borzongtak és jegyezték a betűket.

Erre aztán nekem is eszembe jutott a sárkány mondása, (nini, szinte igaz kezd lenni) és eszembe jutott a témám, hogy az irodalom és politika miért távolodott el egymástól s mikor kerül ismét össze? Kértem a hölgyeket, hogy kérdezzék meg Deák Ferentől.

Deák állításuk szerint megjelent s az első kérdésre, miért távolodott el a politika és irodalom egymástól, a következő sorrendben szaladgálta be a forintos a betűket:

— De hát hogy jöhettél a gondolatra, hogy megszökjél azzal a majommal? — kérde Gáspár a feleségét.

— Tudod, a te csacsika feleséged kíváncsi volt arra, hogy milyen is egy ostoba kaland — felelt a tulboldog nő.

Sárvári.

Napirend 1897. november 27-én.

Naptár: szombat, november 27. — Róm. kath.: Virgil. — Prot.: Virgil. — Görög-kel. (nov. 15.) Guriasz. — Zsidó: S. Toldoth. — Nap két 7 óra 8 perckor; nyugszik 3 óra 56 perckor. — Hold két 10 óra 29 perckor délelőtt; nyugszik 7 óra 9 perckor este.

Időjárás: hőmérséklet 3 Celsius fok hideg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint száraz idő, fagy és délen csapadék várható.

Színház: Odry Lehel felléptével »Faust« opera. Estély a keresk. ifjusági Kaszinóban.

— **(Városi közgyűlés.)** Hétfőn, f. hó 29-én, d. e. 9 órakor városi közgyűlés lesz, melynek tárgysorozatából közöljük a következőket: Belügyminiszteri rendelet a magyar címer használatáról, valamint a cselédügyi szabályrendelet tárgyában. A kereskedelemügyi miniszter rendelete az 1897—98-iki közüti előirányzat jóváhagyása érdemében. Hettyei Sámuel pécsi püspök válasza a város üdvözlő iratára. Tanácsi jelentés Kardos Kálmán nyug. főispán diszpolgári oklevelének átadásáról és arcképének elkészüléséről. Tanácsi jelentés az 1898. évi költségvetés tárgyalása s ennek keretében a tanítók és tornyörök kérelmének tárgyalása. Tanácsi jelentés a helypénz 1898. évi kezelése érdemében. Tanácsi jelentés a bárány-ut tetején levő 4651. hr. sz. 1440 □ öl nagyságu parcellának elcserélése tárgyában. Tanácsi jelentés a csemete iskola létesítése és az ezzel kapcsolatos földbérleti csere tárgyában. Tanácsi jelentés a költségvetési 8, 50 és 51 kiadási tételekre nézve póthitel engedélyezése tárgyában. A Zsolnay-utcai lakosok kérelme csőfektetés iránt. Bérkocsisok kérelme a Hétfejedelem előtt kut felállítása iránt. Rumpach

— Mert nincs együtt a nemzet.

A második kérdésre (mikor kerül ismét össze) világosan jelent meg a felelet;

— Mikor az egész nemzet együtt lesz. Hogy érti ezt? vettem fel suttogva.

Mire ismét megindult a vándorló pénzdarab oly sebesen, a mint a finom ujjbőr alatt lüktető női vér hajtotta és legott pappira volt vetve a bővebb magyarázat:

— Mikor a száműzöttek mind visszatérnek.

Mosolyogtunk magunk közt, a kik ott férfiak voltunk. Együgyűség! Hiszen a száműzöttek együtt vannak már. Az utolsó is haza került halva.

A forintos magától verte ki a feleletet:

— Még két száműzött van.

Kik azok? kérdeztük.

Lomhán, tétovázva kuszott most a lélekhez jutott ezüst karika, a fele utról visszatért, átment a balszögletbe, onnan ismét vitte a rátapadó női ujjakat a jobbszögletbe, mintha tétováznék, végre aztán vágtatva nyargalt egyenesen az »E« betűnek, onnan a »gy« betűt érintette meg, egyszer csak ott volt a frappáns két sor:

— Az egyik a magyar lélek az irodalomból, — a másik az idealismus a politikából.

Összenéztünk csendesesen, megdöbbenve. Lehetséges-e, hogy Deák szólt? Ki hisz a csodákban? De csakugyan nem térhetne-e vissza az a két száműzött? Ki nem hisz a jövőben?

Mikszáth Kálmán.

Gizella születésnői oklevelének kihirdetése. Zólyom megye átirata a 48-iki alkotások 50-ik évi fordulójának országos megünneplése iránt. Az orsz. nemzeti szövetség átirata a Pantheon létesítése tárgyában a képviselőházhoz intézett föllíratának pártolása iránt.

— **(Thea-estély.)** A pécsi jótékony nőegylet holnapután (vasárnap) rendezi saját helyiségében — a népkonyha javára — második thea-estélyét. Az estélyen Zsolnay Stefánia urhölgy fog énekelni és Rác Gusztai bandája szolgáltatja a sétazenét, majd később a talpalávalót is.

— **(Kamarai hangverseny.)** A »Pécsi Zenekedvelők Egyesülete« folyó hó 29-én (hétfőn) este nyolc órakor a »Vigadó« termében kamarai hangversenyt rendez. Műsor: 1. Beethoven: Septett. (Allegro con brio, Adagio cantabile, Menuetto, Scherzo, Presto.) Előadják: Oszwald Ferenc (hegedű) Girardi József (mély hegedű), Zoller Nándor (cello), Müller Antal (bass) és a cs. és kir. 44. gyalogezred zenekarának tagjai közül: Smrč Antal, (klarinét), Barta József (kürt), Haliz Vencel (fagott) urak. 2. Sarasate: Navarra. Előadják: Két hegedűn Mitzky Kálmán, Tauszig Aladár urak és zongorán Mitzky Ella urhölgy. 3. Volkmann: Trio. Adagio, Scherzo, Moderato cantabile, Andante, Finale. Előadják: Dr Szabó István (hegedű), Girardi József (cello) urak, Némethy Mariska (zongora) urhölgy. Nem tagoknak belépti díj egy korona. Bemenet a Percel-utca felől.

— **(Halálozás.)** Özv. Heindl Vilmosné szül. Fodor Irma, életének 55-ik évében, tegnap délután meghalt. Temetése holnap (szombaton) délután 4 órakor lesz az Anna-utca 1. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Leikiüdvéért az engesztelő misét f. hó 29-én délelőtt 9 órakor tartják a belvárosi plébániatemplomban. Az elhunytat kiterjedt és nagyszámu rokonság gyászolja, köztük Antal Gyula dr. és Lukács Adolf dr. egyetemi tanárok, dr. Gerece Péter, dr. Fodor József, Fodor László, földbirtokos és Fodor Pál dr. ügyvéd.

— **(Katonai hir.)** Seregi Dezső, főhadnagy, a lugosi 8-ik honvédgyalogezredből a pécsi 19-ik honvédgyalogezredhez helyeztetett át.

— **(Pályázatok.)** A szegzárdi királyi törvényszéknél egy végrehajtói állás van üresedésben. Pályázatok 2 hét alatt nyújthatók be. — A pécsi kir. adóhivatalnál egy gyakornoki állásra pályázat hirdettetik. Kérvények tizenöt nap alatt adandók be a pénzügyigazgatóságához.

— **(Rorató.)** Letelik a kis farsang ideje szombaton és vasárnap már elkezdődik az advent és tart karácsonyig. A római katolikus templomokban hétfőtől a kora reggeli órákban naponkint tartanak adventi ajátatosságot.

— **(Az első fecske.)** Csak a napokban jeleztük, hogy mozgalom indult meg városunkban egy Rongyos-egylet alakítása iránt, mely egyesület célja lesz a szegények felruházása. Az egylet javára már megérkezett az első adomány is, a mennyiben Baumgarten Antal két budapesti mentő-egyesületi sorsjegyet küldött Rech György rendőrkapitány kezéhez, hogy az azokra eső esetleges nyereményt az egylet javára fordítsák.

— **(Kaszinó-estély.)** A tegnap este rendezett kaszinói táncestély csak későn jutott a közönség tudomására s azok is, a kik arról előzetes tudomást nyertek, nem igen tudtak tisztába jönni azzal, vajon olyan kedélyes kis táncmulatság van-e készülöben, mint a minökről már gyakran volt alkalmunk beszámolni, vagy pedig Salvini tiszteletére lesz az estély rendezve, a mikor természetesen inkább egy, esetleg a késői órákban táncsal végződő társas vacsorára lett volna kilátás. Talán ez okozta, hogy a csak táncolni vágyók nem jelentek meg teljes számban, mig azokat, kik Salvinit óhajtották látni, visszatartotta az, a színházi előadás alatt már elterjedt hir, hogy Salvini nem fog eljönni a kaszinóba, mivel az elutazásáig hátralevő pár órát pihenésre akarja felhasználni. Így nem telt meg annyira a kaszinó helyisége vendégekkel, mint azt előre gondoltuk s kezdetben meglehetősen feszes, kedv nélkülinek indult az estély, még a tánc is csak úgy immel-ámmal kezdődött. Hanem aztán lassankint megjött a jókedv, éjfél tájban már a szokott vidámsággal folyt a tánc, s közbe-közbe a Rác Gusztai pompás magyar nótáit hallgatták élvezettel, úgy hogy a táncnak csak 4 órakor szakadt vége, egy-egy mulató társaság pedig még azután is fennmaradt zenét hallgatni. — Ott voltak a következő hölgyek: dr. Angyal Pálné, Brodszky Lajosné (Barcs), Csigó Ferencné, dr. Darócy Aladárné, Fekete Mihályné, Geiger Gyuláné, dr. Hrabécy Istvánné, Horváth Istvánné, dr. Jobst Béláné, Jeszenszky Lehelné, dr. Koszits Ákosné, dr. Krasznay Mihályné, Klein Istvánné, Luiser Viktorné, Máthé Ödönné, Opris Péterné, Rihmer Elekné, dr. Szekrényessy Ferencné, dr. Stein Henrikné, Zelesny Károlyné, Csigó növ., Fekete Irma, Jeszenszky Irén, Kovácsy Mimi, Késmárky Jolán (Paks), Luiser Margit, Lutsch Mariska, Máthé Ilona, Nagy Clemi, Opris Angela, Pavlovich Olga (Temesvár), Polgár Blanka (Szt.-Lőrinc), Rihmer Margit, Zelesny növ.

— **(Légyott helyett börtön.)** Heipter Borbála, bar.-monostori fiatal leányzó titkos szerelmi viszonyt folytatott Lindermann Györggyel. Szerették egymást gond nélkül s a leány csak akkor ébredt a titkolt szerelmet követő szegyenre, mikor érezte, hogy szerelme gyümölcsét már szive alatt viseli. Elmondta félelmét a szeretőjének s ez hogy a leányt tovább is megtartsa a titkos szerelem útján, kuruzsló szereket kerített valahonnan s rávette szeretőjét, hogy azok segítségével akadályozza meg a szegyen napfényre jutását. A leány el is pusztította szive magzatát s ismét gondtalanul élt szerelmének. Bűnös tettére azonban rájöttek s épen akkor tartóztatták le, mikor a kedvesével kitűzött légyottra ment. A szerető szintén a börtönbe került s most a bíróság folytatja a bűnös szerelmesek ellen a további vizsgálatot.

— **(Egyházmegyei hir.)** Vaszary Kálmán, abaligeti segédlelkész, Berkesdre át-helyeztetett.

— **(A színházban maradtak.)** Rech György rendőrkapitánynál egész rekvizituma van ama tárgyaknak, melyeket tulajdonosaik e szezon eddigi folyamán — előadás után — a színházban felejtettek. Van egy értékes láteső, 3 selyemzsebkendő, több battiszt zsebkendő — egyik »Ilonka« névvel himezve

— 2 pár férfikeztyű s több más tárgy, melyekért ha tulajdonosaik egy év és egy nap leforgása alatt — a mi különben elég tekintélyes határidő — nem jelentkeznek, azok a városi szegényalap javára el fognak árvereztetni.

— **(Feltört pince.)** Monostoron *Schmiedt* József pincéjét eddig ismeretlen tettesek feltörték és az ott talált egy és fél akó bort hordóstól magukkal vitték. A káros az esetről a kácsfalui csendőrségnek jelentést tett, mely után a nyomozás rögtön meg is indult.

— **(A körmőcbányai pénzverő munkája.)** A valutarendezéssel kapcsolatos arany, ezüst és nikkel érmek kiverését befejezték. A körmőcbányai pénzverő ebben az évben kivert: 770.000 huszkoronás aranyat, 15.400.000 korona értékben, 200.000 tizkoronás aranyat, 2.000.000 korona értékben, 50.000.000 bronz kétfillérest, 1.000.000 korona értékben és 5.000.000 bronz egyfillérest, 50.000 korona értékben. Összesen tehát — 55.970.000 darab érepenzt vert ki 18.450.000 korona értékben.

— **(Egy pohár bor miatt.)** Mohácson — mint tudósítónk írja — ugyancsak jelentéktelen, semmis ok miatt sebesítettek meg halálra egy boldogtalan embert. *Maros András* a neve a szerencsétlennek, a ki barátjaival borozásra ült össze. *Maros* nem hódolt annak a szokásnak, hogy kocintáskor a bort fenéig iszszák ki. E miatt a cimborák annyira felháborodtak, hogy egy késsel megszurták és oly sebesülést ejtettek rajta, hogy életben maradásához kevés a remény.

— **(Eltűnt kereskedő segéd.)** Budapesten *Blau Gyula* pécsi születésű kereskedő segéd, 44. éves, a napokban a Nádor-utca 28. sz. a lakásáról távozott s azóta nem tért vissza. Hozzátartozói azt hiszik, hogy baleset érte. Az eltűnt magas termetű, sovány. arca kerek, barna arcszínű s haja, szemei kékek, fogai hiányosak, fekete bajuszt és körszakállt visel. A rendőrség nyomozza.

— **(A szerelem vége.)** *Nagy István*, mohácsi lakos, beleszeretett *Kukoric Katalin*ba s mellőzve minden törvényes és egyházi ceremóniát, közös háztartásba lépett vele. Az asszony jól is viselte magát; kedvébe járt emberének, sőt pénzzel is ellátta azt. A szerelem egy évig nem is tágitott mellőlük; de akkor *Nagy István* kezdte érezni, hogy ráunt az asszonyra, annál is inkább, mert az már nem volt hajlandó pénzzel ellátni. Így cskhamar vége lett köztük a szerelemnek s az ember elhatározta, hogy ott hagyja az asszonyt. Ott is hagyta; azonban üres kézzel nem akarván elmenni, összeszedett az asszonytól vagy ötvenöt forint értékű ékszert és ruhaneműt s minden engedély nélkül elvitte azt. Az asszony most feljelentette a hűtlen embert a lopás miatt s ez lett a szerelmük vége.

— **(Hetvenegy orgazda.)** Hetvenegy mohácsi lakost kevert bajba két fiatal tolvaj, a kik *Abonyi Mór*, mohácsi divatárus boltjából lassankint vagy 200 forint értékű különféle portékát elhordogattak s azokat boldog-boldogtalanok eladták olcsó áron. A két tolvaj *Baum Viktor* és *Grizer György* s ez utóbbi még csak tizennyéves s csak a társa rábeszélése folytán segített annak a

kereskedő boltja megdezsmálásában. A lopott portékák nagy részét *Péter Anna* nevű ismerősük udvarában rejtették el a tolvajok s az ott meg is találtatott; eladtak továbbá a lopott árukból összesen 71 embernek, kiknek neveit bediktálták a vizsgálat során s most azokat is kérdőre vonja majd a bíróság. *Baum Viktor*t beismerés mellett átadták a bíróságnak; fiatal büntársa pedig szabadlábban várja büntetését.

— **(Titok az erdőben.)** *Laudon Ferenc*, siklósi lakosnak van egy kunyhója, melyet egyik éjjel valami titokzatos jómadár látogatott meg. A kunyhó ajtaját zárva találván, nem sokat teketóriázott vele, hanem betörte azt s hogy fáradsága hiába ne történt légyen, mikor kipihente magát odabenn, felpakolt a kunyhóban vagy harminc forint értékű különféle tárgyat és elvitte azokat magával. A kunyhó feltörését csak napok mulva vette észre a tulajdonos s bár a nyomozást a tettes után megindították, hogy ki volt a tettes, eddig még mindig titok.

— **(Ellopott százasok.)** *Özvegy Láca Józsefné*, alsónyéki lakos házába, az ablak befejezése után, eddig még ismeretlen tettesek behatoltak és a szobában levő vaskályha kulcsát valahogy meglelvén, azzal a ládát kinyitották s a benne levő két darab százast elvitték. Zsebrevágtak továbbá *Gassó Ferenc*, kölkedi lakos nevére szóló egy kötelezvényt, egy birtokeladási szerződést s több értéktelen irományt, a melyekről bizonyára azt hitték, hogy azokat is tudják értékesíteni. A betörést az özvegy csak másnap vette észre, mikor már a tettesek messze jártak. Természetesen, most keresik őket.

— **(Állatorvosok a csendőrségnél.)** A csendőrségnél már régebb idő óta érezhető volt az állatorvosok hiánya. Ama csendőrkerületeknél, melyek állományában nagyobb számú lovas csendőr van beosztva, minden alkalommal máshonnan kellett állatorvosokat kölcsön venni. A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy eme csendőrkerületek loállományának ellátása céljából egy tényleges állományú m. kir. honvéd állatorvos állandóan beosztva legyen. A honvéd állatorvosnak a csendőrséghez való beosztása csak ideiglenes lehet, minthogy a csendőrségnél használatban levő nagyszámú lovak szükségessé teszik, hogy a magyar királyi csendőrség rendes állományába állatorvosokat vegyenek fel. Az említett rendelet által életbe léptetett jelenlegi rendszer — tekintetbe véve a folytonos utazások költségeit — sokkal többbe kerül, mintha több állatorvost állandóan alkalmaznának a csendőrségi lovak állományának egészségügyi felügyeletére. A jelenleg beosztott állatorvos az illető honvéd huszárezred állományában lesz anyakönyvelve. Az állatorvos beosztása idején havonként fizetendő 180 frt évi szolgálati pótdíjat kap összes járulékaik kivül. A beosztott honvéd állatorvosnak ezen alkalmazásban teljesítendő szolgálatát külön rendelettel fogja a honvédelmi miniszter szabályozni.

— **(Kiüresített éléskamra.)** *Kásádón Ivin Stipánne*, ottani lakosnak, éléskamrájába egyik éjszaka behatoltak s onnan nemcsak az összes élelmiszereket, de még 18 forint értékű ruhaneműt is elvitték. Az asz-

szony bejelentvén a kárát, a csendőrség csakhamar nyomukra jött a betörőknek *Horváth (Sobjin) Markó* és *Tamur Antal*, kásádi lakosok személyében, a kik — mivel nagyrésztben meg is találták náluk az ellopott tárgyakat — hiába is tagadták volna bűnösségüket. Beismertek hát mindent s most várják büntetésüket.

— **(Adomány.)** *Izabella főhercegnő*, *Frigyes főherceg* neje, a mohácsi ferencrendiek templomának orgonája javítási költségeire ötven forintot adományozott.

— **(A halász kára.)** *Holcer Ádám*, apatini halásznak, a blazovicai halásztanyáról negyven forint értékű szerszámját és ruhaneműit ellopták. A meglopott halász bejelentette kárát a csendőrségnek, a hol most megindították a nyomozást az ismeretlen tolvaj kézrekerítése végett.

— **(A faféreg kipusztítása.)** A faféreg megölésére és a butorokból való elűzésére ajánlják szakkörökben azt az eljárást, hogy a féreg által furt lyukakba benzint, kربولt vagy kreozotot öntenek be. Ez legcélszerűbben a butor alsó részén történik. Fontos ennél az eljárásnál, hogy az ugynevezett féregliszt, a mely a lyukakat eltömi és a folyadék behatolását akadályozza, a mennyre lehet, eltávolíttassék. Ha ezeknek a folyadékoknak nem volna hatásuk, akkor alaposan ki kell füstölni a férges butordarabokat kénnel, még pedig egy légmentes szekrényben. És ez az utóbbi eljárás még a legcélszerűbbnek látszik, persze, csak úgy, ha alaposan csinálják.

— **(Tüzek.)** *Rein Henrik*, morágyi lakosnak a háza folyó hó 22-én, eddig ismeretlen okból, leégett. A kár 300 frtot tesz ki, a mi azonban részben megtérül, mert a leégett ház biztosítva volt. — *Pilisén Molnár István* szénakazlát szintén tűz emésztette fel. A kár 200 frt s a leégett kazal nem is volt biztosítva. — Szintígy leégett *Usalós Mátyásnak* a mohácsi szőlőhegyen egy kazal szalmája, *Novákovich Milán* kislaludi lakosnak egy asztag takarmánya és tűz volt *Himesházán* is, *Lauer Miklós* udvarán, hol egy melléképületet emésztett el a tűz. Ez utóbbiak sem voltak biztosítva, valamint egyetlen esetben sem lehetett megállapítani, hogy a tűz miből keletkezett.

— **(A padlás vendégei.)** *Strasser József*, faddi lakos, egy hideg reggelen azt vette észre, hogy a háza padlásán hivatlan vendégek jártak. Azt még csak nem bánta volna, hogy hivatlanul vizitáltak ott; de az, hogy vagy 35 forint értékű kukoricát is elvittek onnan magukkal, már igen rosszul esett neki és a hivatlan vendégeket, a kik a padlásra járnak vizitálni s emléket is visznek magukkal, feljelentette a csendőrségnél. Azaz hogy nem őket, csak a hivatlan látogatást s most a csendőrség feladata lesz, hogy kiderítse a padlás vendégeinek kilétét.

— **(Betörő fiu.)** *Ferenc József*, faddi lakosnak, a Gindlicsalád-község melletti tengelici szőlőhegyen levő szőlőjében feltörték a présházát s onnan 37 forint értékű tárgyat elvittek. A káros feljelentvén az esetet a csendőrségnek, kitűnt a nyomozás során, hogy a betöréses lopást saját fia, ifju *Ferenc József* követte el. A derék csemete ellen különben egy másik lopás elkövetése is bebizonyult, a mit ezelőtt pár hónappal vitt véghez, *Magyar*

István tolnai lakostól ellopván 34 forint értékű tárgyat, köztük egy nikkelt zsebórát is, melyet *Román József*, tengelici lakosnál meg is találtak, a ki egy másik óráért cserélte azt el vele. A betörő fiu megugrott a büntetés elől s most elrendelték a körözését.

— **(Honvéd-élelmező tisztek.)**

A honvédelmi miniszterium pályázatot hirdet élelmező-tiszti állásokra, hogy háboru esetén a nagyobb szükséglet fedezhető legyen. A pályázat feltételei, hogy a folyamodó ne legyen katonai kötelekben, önkéntesi jogosultsággal bírjon. Próba szolgálatát, mely a katonai élelmező-raktáron három hónapig tart, a kit felvettek, saját költségén végzi polgári ruhában, de úgy, hogy polgári hivatásának is megfelelőhessen s nem is tartozik katonai büntető és fenytő hatalom alá. A próbaszolgálat után egy esztendőn belül elméleti vizsgát kell tenniük a jelentkezőknek, még pedig németül, a mi a honvédségnél legalább is feltűnő s törvényeinkkel aligha tér össze. A folyamodványokat a honvédelmi miniszterhez kell intézni, a polgári hatóság útján január 20-áig, bélyegmentes.

— **(Farkasok a bárányok közt.)**

A baranyavári járásban igen gyakori a birkalopás, amennyiben ismét többrendbeli birkalopás lett bejelentve. Ugyanis Német-Márokon *Müller Miklós* egy, *Weber József* két, *Eckenfeld György* is két és *Hartweg János* három birka erejéig lőn megkárosítva. A meglopott gazdák a villányi csendőrségnél jelentést tettek és most a nyomozás folyik a tettesek után.

— **(Razzia.)** Rendőrségünk az éjjel *Trizler Aladár*, ügyeletes rendőrbiztos vezetése alatt, razziaát tartott, a mely alkalommal egész tucat csavargót és kétes ekzisztenciát tartóztattak le. A letartóztatott, állandó hely és foglalkozás nélküli egyéneket egyelőre a börtönben tartják s illetőségi helyük megállapítása után el fogják őket toloncolni.

— **(Hajó a zátonyon.)** Mohácsi tudósítónk írja: A Tisza nevű gőzös tegnapelőtt egy gabonával megrakott hajó vontatása közben Duna-Szekcsőnél a vízi malmok mellett zátonyra jutott. Csak a kapitány ügyességének köszönhető, hogy a gőzös neki nem ment a vízi malmoknak, a miből nagy szerencsétlenség lehetett volna.

— **(Egy kasszakulcs története.)**

Rövid história, két fejezetben.

I. A kassza.

Történt, hogy egy vidám fiatal ember nem tudta megfizetni a házbéréit. Az ilyesmi meg szokott történni úgy a vidám, mint a szomorú fiatal emberekkel. Tehát eljött hozzá a végrehajtó, leült az asztal mellé, a zsebéből tintát vett elő, mert tudta, hogy ő az egyetlen ember, aki nem kap tintát sehol. És irt:

Egy szekrény . . . 30 frt

Egy asztal . . . 20 „

Egy Wertheim-kassza 150 „

Aztán így szólt:

— Ez elég lesz . . .

A vidám fiatal ember ellenben ezt mondta:

— Ebben a szobában minden a háziasszonyomé, csak a Wertheim-kassza az enyém!

Amire viszont a végrehajtó kitörült mindent az irásból, csak a százötven forintos Wertheim-kasszát hagyta ott. El is árverezték.

II. A kulcs.

A kasszát a háziur kapta meg a házbér fejében és nagy büszkén be is állította a szobájába. És egy szép napon ki akarta nyitni, ám kénytelen volt úgy szólni, mint Saint-Hypothese márki Lili harmadik felvonásában:

— Nincs kulcs.

Mert nem is volt kulcs. A vidám ifju nem akarta odaadni.

— De hát mit csináljak kulcs nélkül?

— Ne nyissa ki.

— Föl nem törethetem . . .

Erre a vidám ifju ajánlatot tett:

— Vegye meg a kulcsot.

— Hogy adja?

— Hát úgy . . . száz forintért . . .

A kassza legalább háromszáz forintot ért, és így, kulcs nélkül éppen el lehetett volna dobni. Egy ideig gondolkozott a háziur, aztán így szólt:

— Hát adja ide . . .

És kifizette a száz forintot.

Művészet, irodalom.

○ Tegnap volt Salviniék bucsu-fellépte, mely alkalommal Sakespeare „**A makrancos hölgy**“-e került színre, melyben a Péter szere-

És mindez annak a következménye, hogy a madame Christine kezéből kitépte a levelet, melyet hozzá intézett.

— Ha ő nem teszi kötelességemmé a hallgatást, az egész világnak büszkén kiáltom oda, hogy a felesége vagyok — gondolta magában.

Égő pir futotta el az arcát, mikor arra gondolt, mily igazságtalanul ítélte el a férje őt, a szegény kis gyermekasszonyt, aki még gondolatban sem vétett neki s ártatlanságát mindenkor megőrizte.

Ha csak rövidesen megmagyarázhatta volna neki, hogy miként esett az, hogy akkor Dalrymple Vincenttel együtt találta.

Ha visszaviszik a nevelőintézetbe, akkor a levél miatt meg kellett volna mondania az igazat, hogy kije-mije neki Duncan.

Még a Dalrymple üldözését is menteni tudta az ő tiszta szive.

— Meg akart kimélni attól, hogy visszavigyenek a nevelőbe s azért mondta, hogy a felesége vagyok. Azt hitte, hogy még szabad a szivem s el akarta nyerni a kezemet, én pedig nem mertem közölni vele, hogy már a Duncan felesége vagyok.

Gondolatban azonban mégis elítélte Dalrymplet, mert kerülő utakon iparkodott a kezét megnyerni, bárha ő ellenkezett is. Szegény Madge még a tizenhetedik tavaszt nem is látta s már is mily szomorú, szerelmi regény volt a háta mögött.

Ifju szívének boldog álmát mily szörnyű módon zavarta meg a véletlen és még más jut majd a Duncan

éppen irántam, mintha olyan helyre küldeném, ahol ragályos betegséget kaphat. Maga igazán nevetséges. Duncan nem veszedelmes ember, de még csak nem is kék szakállu, egyetlen hibája, hogy a kelleténél is csinosabb. Csupán azt a jó tanácsot adhatom, hogy ne sokáig bámulja őt, mert tudnia kell, hogy — Duncan már nem szabad.

Myra halk nevetéssel hagyta el a szobát, míg Madge a levélkét reszkető kezében tartotta, majd lassan elindult az utra. Mintha álm fogná körül a valóságot, úgy andalgott a holdvilágos éjszakában, végig a gyalogösvényen a széles koronájú fák alatt, amelyek Duncan, a férje otthonába vezettek.

Mély csend uralkodott körös-körül, mialatt Madge folyton kevesbedő bátorsággal közelgett a kastélyhoz.

Nesztelenül, mint az árnyék közeledett a kinyuló bejáróig, amelyet most körülültettek virágokkal. Valaki ácsorgott elől a karfához dőlve, háttal fordulva feléje. Madge megállt kissé.

A holdvilág kibukkant a sötét felhők mögül, amelyek időről-időre eltakarták. E világosság mellett látta, hogy előtte maga Duncan áll. A kezével is megérinthette volna, olyan közel állott hozzá. De attól tartott, hogy az arcát vagy a hangját fölismeri s akkor megijed. Azért nem merte megszólítani.

— Nem is kell őt megszólítanom — gondolta magában. Csupán odalépek hozzá és némán a kezébe adom a levelet.

Akkor megint végtelen vágyakozás fogta el a szívet, hogy legalább a hangját hallhassa, de most újra habozva állt meg, mert a gyászlepel susogását hallotta. Ezeket a

pét Salvini, Katalin szerepét Salvininé játszta, még pedig oly remekül, hogy feledhetetlen marad azok előtt, kik őket látták. A közönség sűrű tapsal, kihívásokkal adott kifejezést elismerésének, ezen kívül Salvininének remek virágcsokrot nyújtottak föl a zenekarból, míg Salvini belépésekor nemzeti színű szalagos babérkoszorút kapott.

Sajnálatos azonban, hogy a színház félig is alig telt meg, amit a művészek, a tavalyi érdeklődés után nem vártak, s nem a legjobb szívet vehettek, de hát — nehéz viszonyok közt élünk.

Salviniek ma utaztak el s mint irtuk Velencébe mennek, hol a »Bánk bán«-t fogják az olaszoknak bemutatni.

○ **Pályanyertes pécsi szerző.** Kiss János, a Bölcséleti Folyóirat szerkesztője Budapesten pályadíjat tűzött ki egy bölcséleti munkára. A pályázaton, több mű között, nyertes lett *Kozári Gyula*, pécsi róm. kath. hitoktatónak »Wundt bölcséleti rendszeréről« szülő munkája. A pályadíjnyertes pécsi szerző tehát különösen a bölcséleti irodalomban, eddig elért szép sikerei mellé most egy újabbat szerzett s e téren számottevő szakavatott működésében elért e legújabb sikerét bizonyára még több is fogja követni.

Törvényszék.

§ **Megszüntetett eljárás.** *Jelics Márko* és *Jelics Sztipó*, dályoki lakosok ellen 1200 frt erejéig végrehajtást vezetett unokatestvérük,

Jelics Teréz férj. *Jednasits Sztádóné*, illetve felülfoglalta a már *Andrics Tivadar* dr. mohácsi ügyvéd által lefoglalt ingóságait. Ez ingóságok közül azonban az árveréskor nagy rész hiányzott s ezért sikkasztásért jelentette őket a bíróságnál. Már egy ízben tartott ez ügyben végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék, de mert vádlottak ingatlanainak telekkönyvi állapota s a betáblázott követelések kielégítésére vonatkozó sorrendi végzés akkor nem volt ismeretes, az ítélethozatalt fel kellett függeszteni. A ma délelőtt megtartott végtárgyaláson az ingatlanok állapotából kitént, hogy a különben első helyre sorozott követelése a vádlottnak az ingatlanok eladásából kielégítést fog nyerni s így kára nem származik. Vádlottak beismerték, hogy a lefoglalt ingóságokat eladták s abból *Andrics* követelését elégitették ki; azonban a panaszos kijelentette, hogy mivel az ő követelése is megtérül, büntetésüket nem kívánja. A királyi ügyész szintén azon álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos követelése ingatlanokban teljesen biztosítva lévén, vádlottakat megkárosítási szándék nem vezette a lefoglalt ingóságok eladásakor s így a sikkasztás vádját elejtette. A törvényszék erre megszüntette a további eljárást az ügyben.

§ **Huza-vona.** Már előre jeleztük lapunkban, hogy a *Littke Lőrinc* és ifj. *Fürst Gyula* párbajügyében mára már másodizben kitűzött végtárgyalás ismét nem lesz megtartható, mert *Littke Lőrincnek* — a ki üzleti ügyekben utazik — nem volt kézbesíthető a végtárgyalásra

szóló idézés. Ma foglalkozott e huza-vona ügyével a bíróság s a kir. ügyész indítványozta, hogy mivel *Littke Lőrinc* nem is régen itthon tartózkodott s mert hirtelen elutazásával az igazságszolgáltatást már másodizben megakadályozta, kerestessenek meg hozzátartozói, hogy tartózkodási helyét pontosan jelentsék be; ha pedig ez meg nem történne s *Littke* jószántából nem jelentkeznék, hogy a ma már másodszor elhalasztott végtárgyalás megtartható legyen, — akkor kerestessék meg a rendőrség a vádlott személyleírásának beszerzése végett, hogy, ha e huza-vonát még tovább folytatná, úgy elrendelhető legyen a körözése. A bíróság ily értelemben is határozott.

Közgazdaság.

□ **Baromfi-tenyésztési felügyelő.** *Hrebly Emilt*, a sárosvármegyei egyesület titkárját, a földmívelésügyi miniszter az ujonnan szervezett országos baromfi-tenyésztési felügyelőség vezetésével megbizta és ebben a minőségben a földmívelésügyi miniszterium állattenyésztési főügyosztályába szolgálattételre beosztotta. Az új felügyelő állását december 1-én már elfoglalja.

□ **Faiskolai jutalomdíjak.** A Magyar Földhitelintézet a gyümölcsészet és fatenyésztés terén szerzett érdemek elismeréséül évenként 2500 forint jutalomdíjat tűzött ki a faiskolakezelő tanítók és lelkészek részére. Az 1896. évi 2600 forintot kitevő jutalomdíjak kiosztása fölött most határozott a földmívelési

könnyű lépteket már jól ismerte. Léna volt. Az ő szokásos hizelgő modorával lépett Duncanhoz és a kezét a karjára tette.

— Tudja-e Duncan, hogy ön már két órája áll e helyen, s a fölfuttatott szőlőt bámulja? Nagyon szerettem volna már előbb lejönni és megkérdezni, hogy mit néz a sötét éjszakába oly mereven, de nem akartam háborgatni.

Léna azt kérdezte magában, hogy ez csupán az anya halála fölött érzett veszteség volna, vagy pedig még mindig az a regényes történet jár az eszébe, s azon bánkodik, hogy elválasztották a kis Meadows Madgetól. Nem, semmi esetre, hiszen azt már régen kiverte a fejéből.

— Az én búbanatos gondolataim tesznek engem álmodozóvá — felelte Duncan. Nagyon jól tette ön, hogy eljött, legalább a társasága elüzi azokat.

Ez a hang tetszett Lénának, kinek az arcát hirtelen pir borította el. Néhány barátságos szót sugott a fülébe, Duncan pedig hálásan mosolygott reá.

Mily iszonyatos kín volt a szerencsétlen, elhagyott feleségre, mikor az árnyékban állva őket megpillantotta, s a fájdalomtól égő szívet kellett néznie őket.

A levél, melyet a kezében tartott, észrevétlenül hullott a földre. Néki pedig csak az a gondolat okozott nehézséget: hogyan szabadulhatna innen. Ez a lég itt körülte mintha fojtogatná, a szívverése meg-megállt, a feje forró lázban égett, s a vér úgy kavargott benne, mintha az örületbe akarná kergetni.

Nem bánta, akárhová megy is. Senkisémet szerette, senkisémet törődött véle. Olyan nesztelenül, mint ahogy ide jött, sietett le az ösvényre, mely a bejárathoz vezetett.

Azután tovább lépdelt a csöndes nyári éjszakában. Szelid szellő susogott a rét virágai és a fák lombjai közt. Szemei kiszáradtak és égtek, mint a lidérc lángok. Ha sirni tudott volna, talán megkönnyebbül tőle a szíve, de a könnyei már kiapadtak. Nem is figyelt arra, hogy milyen irányt követ. Bánta is akármerre, csak innen távozhasson el messzire.

— Hacsak visszatérhetnék a jó George bácsihoz! — sóhajtott föl. Az ő szeretete még elfeledtetné velem a nyomoruságomat.

Ugy tűnt föl előtte, mintha már hosszú évek múltak volna el azóta, midőn boldog és megelégedett gyermekként szaladgált a virágos mezőkön és kis Madgenek hívták s ez időben lakatlan volt a Stanton-kastély, melynek ablakán magasra nőttek a fűszálak.

Még talán az Anna néni duruzsoló hangja is kellemesen csendülne meg. Ha lehetne, még egyszer szerette volna átélni a boldog gyermekeivét. Milyen boldog, megelégedett volt ő akkor.

Álmodozott egy ifju hősről, aki egy napon megjelen és akit szeretni fog s nap-nap után kérdezte magában, hogyan ismeri meg a hőst?

Majd visszaemlékezett rá, hogyan találkozott legelőször Duncannal. Minden idege megrázkódott, mikor megpillantotta, az arca égett, mikor a nehéz kosarat föl emelte és elvitte egészen a kastély ajtajáig.

Igen, Duncan volt az igazi, a megálmodott hőse szívének s mégis mily szomorú regénye lett ez a szégyen leánynak. Mily különös, hogy neki szökni kell az ifju férje elől, akitől a papi áldás után nemsokára el kellett válnia.

miniszter által egybehívott bírálóbizottság s e szerint a Dunántul a következők nyertek jutalmat: 300 frt jutalomdíjban részesült: Bednárz Károly ó-kanizsai, 100 frtot kapott Tóth Lajos zala-mihályfalvai, Linc József kárászpusztai és Békefi Elek zala-koppányi tanító.

□ **A jövő évi lóbevásárlások.** A közös hadügyminiszter már két évvel ezelőtt tervbe vette a tüzérség lóállományának szaporítását. A miniszter akkor 1424 altiszti hátszó fokozatos beszerzését hozta javaslatba. A delegációk megszavazták a szükségletet, de a közös hadügyminiszter a lefolyt két év alatt mindössze 288 lovat vásároltatott be, többet a rendes lószükségletnél. A megszavazott összegből tehát még 1136 ló volna beszerzendő. A tüzérségnél azonban már az idejéig hadgyakorlatoknál érezhető volt a lóhiány, azért a tüzérség vezetősége tartalék lovak beszerzését hozta javaslatba, hogy ama tartalékos altisztek, kik mozgósítás esetén a tábori tüzérséghez vonulnak be, bevonulásuk után azonnal elláthatók legyenek hátszóval. A hadügyminiszter azért a jövő év folyamán ismét 288 lóval többet szerzett be. A lovak átlagos ára 250 forintban van megállapítva, de a 288 ló ára 63,170 forintnál többbe nem kerülhet. A már megszavazott 848 hátszó beszerzését a következő két évre osztják be. — A hadügyminiszter a fentemlített hátszólovakon kívül még fiatal nehéz igás lovak beszerzését is tervezi. Az igás lovakat az ágyuk vonására fogják használni, azonkívül még nagyobb számú tartalék igás lovat is szándékoznak beszerezni. A hadügyminiszter 704 igás lóval többet fog bevásároltatni, melyek közül 176 lovat már a jövő évben beszereznek. A lovak átlagos ára 250—300 forint lesz, de az összükséglet nem haladja meg a 40,847 forintot. A jövő évben 454 lóval többet vásárolnak be, mint az előző években. A bevásárolandó lovak értéke 104,017 forintot tesz ki. A tartalékos lovak egy részét a gazdáknak adják ki használatra.

TÁVIRATOK.

— **Hadi tudósítás a Reichsrathból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A ma délelőtti ülés megnyitáskor Resel szocialista képviselő, átugorva a miniszteri padokon, kikapta Abrahamovitz elnök kezéből a tegnapi ülésről szóló jegyzőkönyvet s széttépte. A teremőrök reá rohantak és elkezdték döngetni.

Ekkor Schönererék rohantak nagy csoportban az elnöki emelvényre, s a teremőrt és az elnököt szörnyen elverték.

Abrahamovitz megszökött.

Ekkor Cascinszky ült az elnöki székbe. „Az a gazember többé ide nem jön!“ kiáltozta. De a teremőrök elhurcolták.

Kramarz vette át ezután az elnökséget.

Egyszerre kétszáz egyenruhás rendőr berohant az ülésterembe. Pillanatnyi megdermedés.

Az obstruáló képviselők megrohanják a rendőröket, ököltre men-

nek velük s jó ideig tart a dula-kodás.

Kramarz alelnök Schönereréket és a szocialistákat egymásután gyors tempóban kétszer rendre utasítja, s midőn a nagy chaosz még sem akar lecsendesedni, a rendőrökkel valamennyi zajongó képviselőt kihurcoltatja a teremből, s aztán mint aki dolgát jól végezte, berekesztette a gyűlést.

Luegerék tartózkodnak a zavar-gástól, mert szándékuk, hogy teljes rendben, sorra jelentkeznek a szó-lásra. De a Badeni-kormány úgy fog tenni, hogy valaki a jobboldalon indítványozni fogja a vita berekesztését s aztán alkotmányellenes módon, elnöki enunciacióval kimondják a provizorium elfogadását. Persze, az más lapra tartozik, ő szerintük, hogy a magyar ellenzék tiltakozni fog az ilyen parlamentarizmus ellen.

— **Elítélt szelvényhamisító.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Keller Ágostot, aki tudvalevőleg a kisbirtokosok földhitelintézetében 200.000 frtos szelvényhamisítást követett el, a budapesti törvényszék nyolc évi fegyházra ítélte el. Felebbezett.

— **A szép asszony váltói.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Brunkala Lászlóné perújítási kérvényére, a budapesti kir. törvényszék, az ügyész indítványa ellenére, ma elrendelte a pótvizsgálatot.

— **Fiume mellett háborog a tenger.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fiume mellett tegnap és ma óriási bóra dühöngött. A hajóközlekedés lehetetlen.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SHAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

WEISZ SIMON-nál Budapest, III. ker., Lajos-utca 173. sz.

Legujabb és legjobb Weisz-féle
 arc-tisztító és bőrszépítő pomádé, bőrfinomító
 szappan és arcpor,

a m. kir. egészségügyi hatóság által elismerve és jóváhagyva, szeplők, májfoltok, pörzsenések, vörös orr és arc, himlőhelyek, bőrszenny, bőrmoh stb., makacs arc-tisztatlanságok ellen különösen ajánlatik. Hatása már néhány nap alatt észlelhető, különösen levegőváltoztatás esetén. Ára tégelyenként 70 kr.; kis tégely 50 kr.; arcszappan darabonként 35 kr. Arcpor minden színben adagonként 50 kr. Budapesten kapható: Török József gyógysz. urnál Király-utca 12, Mellinger Róza asszonynál, Király-utca 15, III. em., Neruda Nándor-nál, Kossuth Lajos-utca, valamint az összes drogueriákban és a készítőnél,

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos

féle

valódi tisztított

MÁJOLAJ

(törvényesen védett csomagolásban)

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker. Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzler fia kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS, BÉCS,
III/3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.

Téli ruhák!

Az igen tisztelt

közönség figyelmébe!

Olcsó és csinos ruhák

férfiak és gyermekek részére kaphatók:

SCHMITZ SOMA

üzletében

PÉCSETT,

Király-utca bazár épület.

**Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel ki-
adóhivatalunkban.**

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és piano-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országút 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfogókkal
ongora vízhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt általános labdacok név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok házi szerül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek: mint **epe-savarek, májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltétlenség** s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatásai vannak **vérzegénység** s az abból eredő bajknál is: így **sápkór, idegesség, származó fejfájások** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csak a **Pserhofer J.-féle** az „**Arany birodalmi almához**” címzett **gyógyszertárban** Bécsben I., **Singerstrasse 15. sz. a.** készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csak a **Pserhofer J.-féle** vértisztító labdacokat követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a **Pserhofer J.** névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel **Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.**

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyaanyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg öat ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. **Knificz Teréz.**

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én
Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta,

Bernhardi alpesifü liqueur. Bernhard W. Ö-től Bregenzben, 1/1 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok u. m.: gerinczagybantalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fűlszagatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pserhofer J.-től. 1 üveg 50 kr.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, kitűnő szer gyomor- és béibetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr, 1/4 lit. 85 kr.

Golyva-balsam, Pserhofer J.-től. Kitűnő szer golyva ellen 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek,) Pserhofer J.-től megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér. 1 üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a **Pserhofer J.** névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigorúan büntetettik.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ **BECS, I., Singerstrasse 15.**

melyről egyébként le is mondott, midőn vértelentül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel **Weinzeittel Josefa.**

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márczius 27-én.

Tekintetes ur!

Alúlirott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel **Hahn Ignác.**

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia. 1886. okt. 8-án.

T. Úr

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel **Zwickl Anna.**

Útifüvedv, Pserhofer J.-től, egy kitűnő háziszér hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcse ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczéve 2 forint.

Általános tapasz Steudel társától. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkukac, sebes vagy gyladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tegely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegeségek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.